

BELEDİYELER-FESTİVAL-HASRETLİK

Festival deyince akla o yörenin ve ürettiği, pazarlayamadığı malların tanıtımı gelir. Yani yörenin kültür-tarih varlıkları turizmi teşvik eder. İnsanlar gerek içeriden gerek yurtdışından katılırsa yerel ekonomi canlanır.

Bunun ilk iyi örneklerinden aklımda kalan Malatya Kayısı Festivali ile İzmir Dikili Kültür Festivali'dir.

Birincisi rahmetli Özal 'ın Amerikanvari tanıtım kampanyalarından biriydi. Kayısının insana nasıl yaradığını, hatta böbrekten taş düşürme özelliğini bile keşfetmiştik!

İkincisi Dikili Belediye Başkanı Osman Özgüven 'in başlattığı Dikili Kültür Festivali'ydi. Hem Dikili'nin doğal güzelliğini anlatıp turist çekiyordu, hem de Türk aydınının 12 Eylül sonrası buluşma ve akıl paylaşma ringine dönmüştü. Bir seferinde ben de izlemiştim. Aziz Nesin 'den başlayıp ismini sayamayacağım kadar çok insanla tanışma ve onları dinleme mutluluğuna ermiştim. Dikili bir hafta boyunca aydınlanmanın bahçesi oluvermişti. Aydınlar halkıyla buluşuyor, halkı da aydınlarını bağrına basıyordu. İyi bir buluşma oluyordu. Bundan etkilenen Sivaslılar da Pir Sultan etkinlikleri düzenlemeye başladılar. Ancak sevgili Sivaslılar odun kıtlığı yaşıyorlardı ki, bir yığın aydın ve sanatçıyı odun zannederek diri diri yaktılar.

1993 2 Temmuz'u 37 aydınını yakarken sonsuz bir karanlığın da habercisi olmuştu.

O günü okuyamayan Cumhuriyetin basiretsiz yöneticileri, bugün dizlerini dövüyorlar.

Sonraki festivaller

Sonraları her iyi şeyi sulandırmada ki ustalığımızdan ya da yoğurdu cacık yapma alışkanlığımızdan olacak, festivalleri de sulu sepken hale getirdik.

Bilmem ne kasabasında kültür ve sünnet festivali yapılmaya başladı. İlla kan çıkaracağız ya, çocukların çükünü kesmeye başladık.

Kurban bayramlarında Zulu kabilesi gibi dana kovalayan halkımız, kasaba festivallerinde de çocuk kovalamaya başladı. Nihayet topluca davranış kazanmıştık. Bundan âlâ festival mi olurdu?

Festivallerin yararları

1970'lerde başlayıp 90'ların sonuna kadar sürüp giden acımasız iç-göç, memleket hasreti diye sosyolojik bir fenomen doğurmuştu.

İş-aş derdine düşmüş halkım, doğduğu topraklarda doyamaz hale gelmişti. Yorganını sırtlayan, nerede bir fabrika bacası tütüyorsa oraya hücum ediyordu.

Sanayi kentlerinde Karşlılar, Tokatlılar, Sivaslılar gibi memleket adlı mahalleler (varoş diyorlar oralara) oluşmaya başladı.

Tatile gidemeyen, denizi ve tarihi kültür varlıklarını tanımayan bu yoksullar biraz para biriktirince, bir de kışlık erzağını yapmak için bir hafta, on günlük gezilerle memleketlerine dönüyorlardı. Orada ölümü bekleyen ana babalarını ziyaret edip ufak tefek de ihtiyaçlarını gideriyorlardı.

Bunu fark eden akıllı belediye başkanları hemen kültür ve sünnet festivali yapmaya başladılar.

Gurbetteki garip-gureba da bir şey yapma dürtüsüyle topluca gitmeye başladı köylerine-kasabalarına. Birinci, ikinci turlar heyecanlı başlasa da üçüncü de baygınlık gelmeye başladı. Bunun en trajikomik örneği Arpaçay Kiraz Festivali'ydi. Zira Arpaçay'da (Kars) kiraz yetişmiyor. Kasabanın yöneticileri Tokat'tan kiraz getirtip kasabaya dağıttılar. Televizyonlar da muzipçe anlattı bunu ve Arpaçay da tanınmış oldu.

O gün bugün Arpaçay'a her yıl bir milyon turist gitmeye başladı!

Sonuç

Bu festivalleri, bütün trajikomikliğine rağmen yurdumun yoksullarını bir araya getirdiği, erken koparılmanın ya da isteksiz ayrılmanın hasretliğini giderdiği için yine de önemsiyorum. İstanbul'da birbirini göremeyen aynı ilçenin muhacirleri gidip kendi köylerinde hasretlik giderdiklerinden, yine de iyimserlikle karşılıyorum.

Akıldan korkmayıp aydınları, bilim adamlarını da çağırıp akılla buluşan kasabalar da var.

Gurbet ne yana düşer ustam, Hasret ne yana.